

CO MÁ ZAMĚSTNANEC VĚDĚT O OCHRANĚ SVÉHO ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

S ZÁKONY Š

SMĚRNICE

PŘEDPISY

NORMY

VYHLÁŠKY

Požadavky na ochranu zdraví jsou obsaženy v řadě legislativních opatření a týkají se jak povinností a práv zaměstnanců, tak zaměstnavatelů. Dobrá informovanost o nich je jedním z předpokladů účinné prevence, jejímž cílem je zabránit, nebo alespoň snížit pravděpodobnost výskytu pracovních úrazů, rizik poškození zdraví a vytvářet přiznivé pracovní podmínky pro pracovní pohodu, dobrou výkonnost a zachování zdraví po celou dobu produktivního věku. Další informace lze najít v legislativních opatřeních.

ZAMĚSTNANEC - POVINNOSTI A PRÁVA - ZAMĚSTNAVATEL

- Informovat zaměstnavače o případných nebezpečích poškození zdraví při práci.
- Dodržovat předepsané pracovní postupy a technologické požadavky, používat OOPP.
- Učastnit se zdravotních prohlídek, instruktáži o bezpečnosti práce a ochraně zdraví.
- V případě změny pracovní způsobilosti požadovat převedení na jinou práci, úpravu pracovní doby a způsobu střídání směn apod.
- Hlásit výskyt mimořádných situací (poruchy, selhání apod. technických zařízení), které mohou být příčinou ohrožení zdraví.
- Požadovat potřebné informace při inovačích, při změnách technologických postupů, při zavádění nových strojů apod. z hlediska ochrany zdraví.
- Požadovat dodržení hygienických limitů faktorů pracovního prostředí, jehož např.: osvětlení, mikroklimatické podmínky apod.
- Požadovat vybavení pracoviště mechanizačními prostředky, např. při manipulaci s těžkými břemeny.
- Nepoužívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, neukoufit na pracovišti, kde pracují také neukoufáci.
- Používat bezpečnostní technická zařízení, jako jsou různé kryty a zábrany na strojích, nevyzraťovat je při provozu a hlásit jejich poruchy.
- Vyžadovat na zaměstnavatele informaci o rizicích práce a jejím zařazení do kategorie.
- Vyžadovat, aby byly vytvořeny prostorové a plánové požadavky dle příslušných předpisů.
- Vyžadovat, aby prostory (místnosti) pro odpočinek, pro osobní hygienu a stravování odpovídaly hygienickým předpisům, aby pracoviště bylo pravidelně udržována, čistěna a vybavěna prostředky pro poskytnutí první pomoci.
- Odmitnout práci, při níž hrozí riziko ohrožení zdraví.

- Vytvářet podmínky pro bezpečný výkon práce a nezávadné pracovní prostředí. Odstranit, nebo alespoň snížit rizika ohrožující zdraví. Soustavně kontrolovat stav jednotlivých pracovišť a provádět odpovídající preventivní opatření.
- Zajistit, aby každému zaměstnanci byla přidělena práce, jež odpovídá jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti (vstupní, pravidelné a následné prohlídky).
- Seznamovat zaměstnance s případnými riziky, zejména těhotné ženy, mladiství. Informovat každého zaměstnance o tom, do jaké kategorie je jeho práce zařazena.
- Poskytovat bezplatně zaměstnancům osobní ochranné pracovní prostředky, mycí a dezinfekční prostředky, nápoje.
- Zajistit, aby při prostorovém vybavění a uspořádání pracovišť a působení fyzikálních faktori (osvětlení, tlak, větrání atd.), chemických faktori (skodliviny v ovzduší atd.), včetně biologických ohrožení (infekční choroby apod.) byla v plném rozsahu realizována příslušná hygienická opatření.
- Zajistit, aby práce s azbestem, s chemickými karinogeny byly provedány pouze v kontrolovaných pásmech, aby v nich zaměstnanci nekonzumovali jídlo, neukoufali a měli pro odpočinek a jídlo zvláštní prostor.
- Organizovat práci tak, aby nedocházelo k jednostrannému či dlouhodobému tělesnému, smyslovému nebo psychickému přetěžování zaměstnance (vhodný režim práce a odpočinku, střídání směn v nepřetížených provozech, omezení noční práce, monotonní činnosti, vnučené pracovní tempo apod.).
- Podporovat a umožňovat zvyšování odborné kvalifikace (školení, kurzy apod.).
- Vést evidenci o rizikových pracích (počet osob, pracovních směn, lékařská prohlídky, typ činnosti, expozice).
- Zpracovat havarijní plány, zajistit jejich pravidelné ověřování a nácvik.

ZDRAVÍ - PRACOVNÍ POHODA - VÝKONNOST - PRODLOUŽENÍ PRODUKTIVNÍHO VĚKU

Legislativní opatření a nejdůležitější předpisy:

Zákon č. 262/2006 Sb. - Zákoník práce v platném znění ● Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách ● Zákon č. 258/2000 Sb. o veřejném zdraví v platném znění ● Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci v platném znění ● Výhláška č. 432/2003 Sb., podmínky pro zařazování prací do kategorií, hodnoty biologických testů ● Výhláška č. 180/2015 Sb., o zařazávání prací a pracovišť, v platném znění.

Autorka: MUDr. Jaroslava Baumruk, recenze: PhDr. Oldřich Matoušek, CSc., odborný: Dr. Karel Helmrich, grafická úprava: Luděk Rohlik, odpovědná redaktorka: Mgr. Dana Fragnerová. Vydal Státní zdravotní ústav, Šrobárová 48, Praha 10, za finanční podpory dotačního programu MZ ČR Národní program zdraví - projekty podpory zdraví pro rok 2008, projekt č. 9940, pro kampani Move Europe - Evropa v pohybu. Realizoval GEOPRINT s.r.o., Krajská 1110, Liberec, 1. vydání, Praha 2008. © Státní zdravotní ústav NEPRODEJNE